

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรัทธาความดี”¹

The Creative Choral Music : Pursue Wisdom,
Preserve Virtue

ฉลองชัย ทศนโกวิท² | Chalongchai Thatsanakowit

บทคัดย่อ

ผลงานชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสร้างสรรค์บทประพันธ์เพลง “สร้างปัญญา ศรัทธาความดี” ในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียงสี่แนว โดยใช้แนวคิดจากการวิเคราะห์วัฒนธรรมองค์กรของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี 2) เพื่อนำเสนอหลักการทางทฤษฎีดนตรีประกอบการประพันธ์ และการเรียบเรียงบทเพลงในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียง จากการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ผลงานเพลงประกอบด้วย 3 ท่อน ได้แก่ ท่อน ก - ข - ค มีความยาวตลอดทั้งเพลง 3.11 นาที ได้เสนอผ่านแนวคิดวัฒนธรรมองค์กร ผนวกผสานจนเป็นค่านิยมหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี คือ “สร้างปัญญา ศรัทธาความดี” ซึ่งได้นำมาเป็นฐานคิดและวัตถุดิบหลักในการสร้างสรรค์บทเพลงและถ่ายทอดผ่านทางเสียงขับร้อง โดยออกมาเป็นบทเพลงภายใต้ชื่อ “สร้างปัญญา ศรัทธาความดี” ในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียงสี่แนว ทั้งนี้ ได้นำเสนอทั้งแนวทางด้านทฤษฎีดนตรีที่ใช้ในการประพันธ์และแนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสานสี่แนวไว้ในงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ อันปรากฏเป็นคำร้อง ทำนองหลักและ

¹งานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ชิ้นนี้ได้รับทุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

²อาจารย์ประจำสาขาดนตรีสากล คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ติดต่อได้ที่ : pun8000@gmail.com

²Lecturer, Program in Western Music, Faculty of Humanities and Social Sciences, Surat-thani Rajabhat University, e-mail : pun8000@gmail.com

การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงขับร้องประสานเสียง ได้แก่ แนวเสียงโซปราโน อัลโต เทเนอร์ และเบส นอกจากนี้ ยังได้ถอดองค์ความรู้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องมาประกอบไว้ในงานวิจัยชิ้นนี้ ตลอดจนได้มุ่งหมายถึงคุณค่าต่อผลงานในด้านสุนทรียศาสตร์ รวมถึงคุณค่าเชิงวิชาการทางดนตรี

คำสำคัญ : การสร้างสรรค์บทเพลง การขับร้องประสานเสียง

Abstract

This creative research aims 1) to create music composition “Pursue Wisdom, Preserve Virtue” in terms of choral by four-part with the concept derived from the analysis of Surattthani Rajabhat University organizational culture; 2) to present a principle of music theory with composition and arranging in terms of choral. The song has 3 parts, namely part A-B-C lasting 3.11 minutes for a total period, presented through merging with the analyzed concept of the organizational culture to become core values of Surathani University, named “Pursue Wisdom, Preserve Virtue”. It has been employed as an attitude and a raw material to produce music and voice communication under the song “Pursue Wisdom, Preserve Virtue in terms of choral four-part. This research presents both a music theory with composition and arranging in terms of choral four-part within melody and music composition for choral such as part of Soprano, Alto, Tenor and Bass. In addition, the research contributes to knowledge assembled from interviews with relevant experts, the value of the work in aesthetics, and academic values in music.

Keywords: Creative Music, Choral

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

บทนำ

กระบวนการสำคัญของการก่อกำเนิดเป็นดนตรีคือ “การสร้างสรรค์” เป็นสิ่งที่ถูกปลูกสร้างมาจากองค์ความรู้ ผสมกับจินตนาการของมนุษย์ผ่านการขับออกจากห้วงอารมณ์ความรู้สึก อันสะท้อนออกมาในรูปแบบวิถีตรศิลป์ เพื่อมุ่งหมายสู่สุนทรียะหรือความงามในเชิงนามธรรม โดยการเรียงร้อยของสรรพเสียงทั้ง สูง ต่ำ หนัก เบา สั้น ยาว จนกลายเป็นการรวมกันอย่างเป็นระบบและมีแบบแผนที่สามารถอธิบายได้เชิงทฤษฎีดนตรี ซึ่งถูกเรียกว่าการประพันธ์เพลง นอกจากนี้ยังมีการระบุหรือกำหนดให้บทเพลงที่ประพันธ์ขึ้นเหล่านั้นถูกบรรเลงด้วยสีสันต่าง ๆ หรือสามารถจำแนกในรูปแบบวงดนตรีได้อย่างหลากหลาย (Goldman, 2011, pp. 159) นอกจากนี้เรื่องของเสียงที่แลดูกำลังระหว่างความเป็นนามธรรมกับรูปธรรมแล้ว สิ่งที่สามารถแสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมเด่นชัดขึ้นได้ก็คงอยู่ในเรื่องของเนื้อหาทางด้านภาษาหรือตัวบท ที่ทำให้ผู้รับสารหรือผู้ฟังบทเพลงเหล่านั้นสามารถจับต้องชิ้นงานผ่านเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้ประพันธ์ประสงค์จะสื่อสารหรือนำเสนอได้โดยการถ่ายทอดผ่านวรรณกรรมในรูปแบบการขับร้อง ซึ่งถูกนำไปใช้ได้อย่างหลากหลายโอกาส อย่างเช่น ประเพณี พิธีกรรมทางศาสนา งานเฉลิมฉลอง เพลงกล่อมเด็ก ฯลฯ ล้วนมีส่วนสำคัญยิ่งสำหรับการใช้บทเพลงเพื่อเป็นสื่อกลางในการขับเคลื่อนหรือสื่อสารต่อปรากฏการณ์ดังกล่าว ยิ่งไปกว่านั้น บทเพลงยังเป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งแห่งการปลูกฝังอุดมการณ์บางอย่าง เพื่อครอบงำหรือยึดโยงกับมโนคติของผู้คนทั้งเชิงบวกและเชิงลบในลักษณะความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตั้งแต่ระดับเล็กไปสู่ระดับใหญ่ เช่น ระดับครอบครัวไปจนถึงระดับชาติ ตลอดจนระดับต่าง ๆ ของสถาบันทางสังคม

ในทศวรรษที่ผ่านมาการผลิตงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ด้านดนตรีในประเทศไทยได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งงานวิจัยสร้างสรรค์เหล่านั้นล้วนเป็นผลงานที่มีคุณภาพอย่างยิ่งแก่วงการวิชาการดนตรีในระดับอุดมศึกษา โดยส่วนใหญ่มักปรากฏในรูปแบบเพลงบรรเลง (Instrumental music) บนฐานรากดนตรีแบบตะวันตก (วิบูลย์ ตระกูลฮุ่น, 2559, น. 1) แต่ในด้านหนึ่ง งานวิจัยสร้างสรรค์ในรูปแบบเพลงร้อง (Vocal music) อาจยังไม่เป็นที่ปรากฏให้เห็นมากนักในวงการวิชาการดนตรีของไทย โดยเฉพาะการวิจัยสร้างสรรค์บทเพลงในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียง

วงขับร้องประสานเสียง (Choral) ประจักษ์ชัดช่วงศตวรรษที่ 9 ในดนตรีตะวันตก อันปรากฏหลักฐานทั้งลักษณะ รูปแบบ และการนำไปใช้ประกอบพิธีต่าง ๆ ทางคริสต์ศาสนา ผ่านการบันทึกและอธิบายถึงที่มาของแนววิธีปฏิบัติตามกรอบทางทฤษฎี โดยมีเอกสารตำราที่ได้อ้างถึงการประสานเสียงหลายแนวคือ มูสิกา เอนคิรียาดิส (Musica enchiriadis) ที่กล่าวถึงการสร้างแนวเสียงสูงและแนวเสียงต่ำให้กับการขับร้องประสานเสียง (คัมธรรมดำรงเจริญ, 2559, น. 79) ซึ่งในเวลาต่อมาได้มีการพัฒนาทางด้านวิชาการทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติในการขับร้องประสานเสียงอย่างต่อเนื่อง หรือวิวัฒนาการโดยยึดตามยุคของดนตรีตะวันตกและส่งอิทธิพลจนถึงปัจจุบัน อนึ่ง วงขับร้องประสานเสียงเป็นรูปแบบหนึ่งในการขับร้องที่ประกอบด้วยผู้ขับร้องตั้งแต่สองคนขึ้นไปซึ่งร่วมกันขับร้องเพลงที่มีทำนองเดียวกัน หรืออาจขับร้องพร้อมกันในท่วงทำนองเพลงหลายแนวทำนอง โดยจะมีแนวใดแนวหนึ่งที่ขับร้องเป็นทำนองหลัก ในขณะเดียวกันแนวอื่น ๆ ก็จะขับร้องเป็นทำนองประสานเสียงของบทเพลง ซึ่งแบ่งเป็นแนวเสียงตามมาตรฐาน ได้แก่ แนวเสียงโซปราโน (Soprano) เสียงสูงของผู้หญิง แนวเสียงอัลโต (Alto) เสียงต่ำของผู้หญิง แนวเสียงเทเนอร์ (Tenor) เสียงสูงของผู้ชาย และแนวเสียงเบส (Bass) เสียงต่ำของผู้ชาย (ไชแสง ศุขะวัฒนะ, 2554, น. 45) อย่างไรก็ตาม วงขับร้องประสานเสียงมีบทบาทที่สำคัญอย่างหลากหลายโอกาส เช่น เพื่อสนองในงานพิธีการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องประสานเสียงผ่านเวทีประกวดที่ถูกจัดขึ้นจากหน่วยงานทั้งในประเทศและนอกประเทศ เป็นต้น โดยมีแกนแห่งการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำงานร่วมกันผ่านการขับขานประสานเสียงเป็นสื่อกลาง

จากในอดีตสู่ปัจจุบันบทเพลงที่แสดงถึงการร่วมแรงร่วมใจ การสร้างความสมานฉันท์ การสร้างแรงบันดาลใจ การสร้างความสามัคคีปรองดอง และหมายรวมไปถึงบทเพลงแห่งการสร้างสันติภาพในสังคม กล่าวคือ บทเพลงประเภทนี้มีหน้าที่ทำคุณประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคมเดียวกัน หรืออาจจะอยู่ในรูปแบบย่อยทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนที่หลากหลายทางความคิด โดยปรากฏให้ได้ยินได้ฟังอย่างแพร่หลายจากทั้งในระดับจุลภาคไปจนถึงระดับมหภาค ซึ่งอยู่ในรูปขององค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน โดยเฉพาะองค์กรหรือสถาบันทางการศึกษาที่มักใช้บทเพลงในลักษณะดังกล่าวมาช่วยหนุนสร้างภาพลักษณ์และขับเคลื่อนความสัมพันธ์เชิงบวกให้

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

เกิดขึ้นในองค์กรนั้น ๆ ในขณะเดียวกัน บทเพลงขององค์กรหรือสถาบันทางการศึกษาที่เกิดขึ้นโดยส่วนใหญ่นั้นมักปรากฏในรูปแบบของเพลงมาร์ชประจำองค์กร ที่รับมาจากชาติตะวันตกในช่วงแผ่นดินแห่งรัชกาลที่ 4 (อดิภพ ภัทรเดชไพศาล, 2556, น. 141) ตลอดจนลักษณะดนตรีที่ให้อารมณ์ไปโน้มน้าวทางที่สนุกสนานและบันเทิงใจ ไปจนถึงการปลูกขวัญกำลังใจหรือความจงรักภักดีที่มีต่อสถาบัน

จากที่กล่าวในข้างต้นนั้น จึงเป็นเหตุผลให้เกิดแนวคิดในการสร้างสรรค์บทเพลง “สร้างปัญญาศรีธาคความดี” ในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียงสี่แนว โดยเสนอผ่านแนวความคิดทางด้านวัฒนธรรมองค์กร (Organizational culture) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ซึ่งจากแนวคิดของวัฒนธรรมองค์กรดังกล่าวจะนำมาเป็นฐานคิด ผสานผ่านการตกตะกอนหลอมรวมจนเป็นค่านิยมขององค์กรคือ “สร้างปัญญาศรีธาคความดี” ถือเป็นวัตถุดิบในการสร้างงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ภายใต้ชื่อ การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 1) เพื่อสร้างสรรค์บทประพันธ์เพลง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี” ในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียงสี่แนว โดยใช้แนวคิดจากการวิเคราะห์วัฒนธรรมองค์กร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- 2) เพื่อนำเสนอหลักการทางทฤษฎีดนตรีประกอบการประพันธ์ และการเรียบเรียงบทเพลงในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียง

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยเชิงสร้างสรรค์นี้ มุ่งเน้นผ่านแนวคิดของวัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยนำมาประพันธ์ทั้งคำร้อง ทำนอง และเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียงสี่แนว จำนวน 1 บทเพลง สามารถแบ่งเป็นหัวข้อเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1) ด้านตัวบทหรือเนื้อหา

การวิจัยเชิงสร้างสรรค์ขั้นนี้จะกล่าวถึงตัวบท (Text) ในเรื่องของวัฒนธรรมองค์กรนำมาเป็นฐานคิด ผสานผ่านการตกตะกอนหลอมรวมจนเป็นค่านิยมองค์กรของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี คือ “สร้างปัญญา ศรัทธาความดี” โดยอาศัยการวางตัวบทในลักษณะกลอนในรูปแบบอิสระมาเป็นฐานคิดในการประพันธ์คำร้องของบทเพลง

2) ด้านทฤษฎีดนตรีที่ใช้ในการประพันธ์และเรียบเรียงในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียงสี่แนวในบทเพลงนี้ได้กำหนดกระบวนการสร้างสรรค์เป็น 2 ชุด ดังนี้

2.1. การสร้างแนวทำนองหลักของบทเพลง ได้แก่

2.1.1 การกำหนดแนวคิดด้านบันไดเสียงเฉพาะที่ใช้ในการสร้างแนวทำนองหลัก

2.1.2 การกำหนดแนวคิดด้านหน่วยย่อยของแนวทำนองและจังหวะ และการกำหนดแนวคิดในการพัฒนาแนวทำนอง

2.2. การเรียบเรียงในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียงสี่แนว

2.2.1 การกำหนดกรอบแนวคิดการสร้างสำเนียงในการขับร้องประสานเสียงสี่แนว

2.2.2 การกำหนดแนวคิดด้านการดำเนินคอร์ด การใช้คอร์ดลงจบ การใช้คอร์ดแทน และการปรับเปลี่ยนกุญแจเสียงที่ใช้ในการสร้างสรรค์บทเพลง

2.2.3 การกำหนดแนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสานสี่แนว

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

บทประพันธ์ขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญาศรัทธาความดี” เป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Creative Research) โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) การสัมภาษณ์กับนักวิชาการทางด้านวรรณกรรมไทย ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการประพันธ์บทเพลง และด้านการขับร้องประสานเสียง

2) ศึกษาเชิงเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการประพันธ์เพลง การขับร้องประสานเสียง และหลักการเรียบเรียงทำนองและเสียงประสานสี่แนว ตลอดจนแนวคิดทางด้านการเขียนวรรณกรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเนื้อเพลง รวมถึงแนวคิดเชิงวัฒนธรรมองค์กร มาใช้เป็นวัตถุดิบให้การทำงานวิจัย

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

3) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการนำผลของกระบวนการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ได้ศึกษาจากเอกสาร โดยจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ

4) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล จากการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ได้ศึกษาจากเอกสาร

5) การประพันธ์คำร้องและทำนอง รวมทั้งการเรียบเรียงเสียงประสานสี่แนว

6) บทเพลง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี” ได้ขับร้องโดยกลุ่มนักขับร้องประสานเสียงแห่งวง “SRU Harmonize” และได้นำไปเข้ากระบวนการบันทึกเสียงจริงในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียงสี่แนว ซึ่งต้องผ่านการบันทึก ตัดต่อ ประมัตต์ และแก้ไขด้วยเทคโนโลยีผ่านระบบคอมพิวเตอร์ดนตรีของหลักสูตรดนตรีสากล คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี อันปรากฏในลักษณะไฟล์เสียงลงแผ่นซีดี ตลอดจนได้นำไปเผยแพร่ตามฐานข้อมูลและสื่อสังคมออนไลน์ของมหาวิทยาลัยฯ ได้แก่ เว็บไซต์หลัก เฟซบุ๊ก และช่องยูทูบของมหาวิทยาลัยฯ

ผลการวิจัย

บทเพลง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี” สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การอธิบายในแง่ของตัวบทหรือคำร้อง และการอธิบายในแง่ของการประพันธ์ รวมทั้งการเรียบเรียงเสียงประสานสี่แนวในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียง โดยได้วิเคราะห์และนำเสนอผ่านโน้ตเพลง (Score) ที่ได้ขยายหลักการและแนวคิดเชิงทฤษฎีดนตรีที่สำคัญในการสร้างสรรค์ อันปรากฏรายละเอียดในบทเพลงของแต่ละท่อน ดังนี้

โครงสร้างของงานสร้างสรรค์บทเพลง

ในบทเพลง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี” ได้ประกอบด้วยกระบวนการเชิงสร้างสรรค์ โดยแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ ด้านการประพันธ์คำร้องและด้านการประพันธ์แนวทำนอง ผนวกกับการเรียบเรียงเสียงประสานสี่แนวสำหรับวงขับร้องประสานเสียง ซึ่งได้ปรากฏเป็นท่อนเพลง 3 ท่อนย่อย (ก - ข - ค) ที่อยู่บนแนวคิดของสังคีตลักษณ์แบบอิสระ และสามารถแสดงโครงสร้าง ได้แก่ ท่อน ก (ท่อนร้องหลัก) ท่อน ก (ท่อนประดับ) ท่อน ก (ท่อนนำ) ท่อน ก (ท่อนส่ง) ท่อน ก (ท่อนร้องหลัก) ท่อน ข (ท่อนส่งงาม) ท่อน ก (ท่อนร้องหลัก) และ ท่อน ค (ท่อนจบ) โดยลักษณะของบทเพลงในแต่ละท่อน

ผู้วิจัยได้หยิบยกตัวอย่างของโน้ตเพลงของแต่ละท่อนที่มีความสำคัญมาอธิบายขยายความเชิงหลักการและทฤษฎีดนตรีที่ใช้ในการประพันธ์สรรค์สร้างบทเพลง ซึ่งได้แบ่งการอธิบายในแต่ละท่อนเพลง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเข้าถึงผลงานสร้างสรรค์ได้ ทั้งในแง่ของคำร้องและแง่ของการประพันธ์ ผนวกกับการเรียบเรียงเสียงประสานสีแนวนในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียง

การนำเสนอคำร้องในบทเพลง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

ท่อน ก (ท่อนร้องหลัก)

“มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี แหล่งเรียนรู้แห่งเมือง
คนดี เกียรติศักดิ์ศรีสู่ความภูมิใจ
แสงส่องเรืองประทีปส่องใสไกรเกริกก้องผ่องฟ้า พวกเรา
ร่วมสร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

จากคำร้องในท่อน ก (ท่อนร้องหลัก) ถือเป็นท่อนร้องที่มีความสำคัญมากที่สุด
ในบทเพลงนี้ โดยได้นำเสนอเชิดชูผ่านชื่อของสถาบัน “มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี”
ที่อยู่ในฐานะของประโยคเปิดมาเชื่อมต่อและได้ขยายความให้กับชื่อคือ “แหล่งเรียนรู้แห่ง
เมืองคนดี” เปรียบเป็นตัวแทนของความหมาย คือ สุราษฎร์ธานี สามารถนิยามได้ว่า
เมืองแห่งคนดี ต่อมาในท่อนปิดประโยคได้นำเสนอถึงความหมายในเชิงแห่งการสร้าง
ความภูมิใจให้แก่ผู้ร่วมสถาบันเดียวกัน “เกียรติศักดิ์ศรีสู่ความภูมิใจ”

ประโยคต่อมาได้ประพันธ์คำร้องในลักษณะของการใช้คำที่มีความหมายคล้าย ๆ กัน
โดยนำมาวางในรูปแบบของการเล่นคำ ได้แก่ “แสงส่องเรืองประทีปส่องใสไกรเกริกก้อง
ผ่องฟ้า” ซึ่งผู้วิจัยต้องการสื่อความหมายว่า เราในฐานะหนึ่งในสถาบันแห่งนี้ต้องร่วมกัน
สร้างสรรค์และพัฒนาให้สถาบันสู่ความเต็มโต ยิ่งใหญ่ และเป็นเลิศทางวิชาการ
จากนั้นเชื่อมโยงด้วยท่อนปิดประโยคว่า “พวกเรา ร่วมสร้างปัญญา ศรีธาคความดี” ใน
คำร้องของส่วนนี้ถือเป็นแก่นหลักที่สำคัญและสัมพันธ์ของบทเพลงนี้ กล่าวคือ เป็น
การสร้างแรงจูงใจให้ร่วมกันพัฒนาสถาบันฯ โดยเฉพาะคำร้องที่ว่า “สร้างปัญญา ศรีธาค
ความดี” ซึ่งเป็นค่านิยมหลักสถาบันฯ นั่นเอง

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

ท่อน ก (ท่อนประดับ)

“ฮู_____วา_____ฮา_____ ร่วมกันสร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

จากคำร้องในท่อน ก (ท่อนประดับ) เป็นท่อนที่ทำหน้าประดับและสอดรับมาจาก (ท่อนร้องหลัก) เพื่อทำหน้าที่เสมือนเป็นการเน้นย้ำถึงเป้าประสงค์สำคัญของบทเพลงอีกครั้ง แต่ถูกนำด้วย “ฮู_____วา_____ฮา_____” ซึ่งถูกขับร้องจากทุก ๆ แนวเสียงผ่านการทำหน้าที่สนับสนุนส่งเสริมแทนเสียงดนตรี หรือสร้างสีสันด้วยเสียงต่าง ๆ เพื่อส่งต่อให้เชื่อมสัมพันธ์ไปที่ประโยคจบคือ “ร่วมกันสร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

ท่อน ก (ท่อนนำ)

“ด้วยพระบารมีจึงมีราชภฏ วชิรกษัตริย์คัมครองผองไทย
เบิกฟ้าพารธรรมนำพัฒนา สถาบันล้ำค่ายั่งยืนง”

ในคำร้องของท่อน ก (ท่อนนำ) เปิดท่อนเพลงด้วย “ด้วยพระบารมีจึงมีราชภฏ” มักเป็นประโยคนำหรือกลุ่มคำที่ทางสถาบันฯ นิยมนำมาใช้เป็นชื่อโครงการเพื่อถวายพระเกียรติแห่งในหลวงรัชกาลที่ 10 จากนั้นได้เชื่อมประโยคขยายโดยใช้คำสนธิระหว่าง “วชิร (เป็นส่วนหนึ่งของพระนามในหลวงรัชกาลที่ 10) สนธิกับ กษัตริย์ (พระเจ้าแผ่นดิน)” ซึ่งเป็นการเชื่อมคำเข้าด้วยกัน และได้เชื่อมต่อกับคำร้อง “คัมครองผองไทย” หมายรวมว่าสถาบันฯ แห่งนี้ได้มีพระเจ้าแผ่นดินเป็นผู้ปกครองรักษาคุ้มครอง

ประการต่อมา “เบิกฟ้าพารธรรมนำพัฒนา” ในคำร้องของประโยคนี้ต้องการสื่อสารว่า พวกเราในฐานะนักศึกษาจำเป็นจะต้องเปิดใจและเปิดกว้างทางความคิด ตลอดจนทัศนคติเชิงบวก ผนวกผสมผสานกับการมีคุณธรรม พร้อมกันกับแนวทางการพัฒนาในทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาพัฒนา สมทบกับการปิดประโยคเพลงว่า “สถาบันล้ำค่ายั่งยืนง” ที่สื่อถึงความยิ่งใหญ่ มั่งคั่ง และยาวนานของสถาบันฯ

ท่อน ก (ท่อนส่ง)

“ฟ้างามเด่น เห็นแดงกล้า มุ่งมั่นหมายคุณค่าลัญจกร
(สวดประสาน S - A) “ฮา__ ฮา__ พระลัญจกร
สร้างทองถิ่น ด้วยจิตวิญญาน ราชพฤกษ์เบิกบาน”

ในคำร้องของท่อน ก (ท่อนส่ง) มีลักษณะเด่นในการประพันธ์คำร้องคือ การใช้สัญลักษณ์ของสถาบันฯ ได้แก่ สี “ฟ้างามเด่น เห็นแดงกล้า” (สีฟ้าและสีแดง), พระลัญจกร “มุ่งมั่นหมายคุณค่าลัญจกร” (เป็นรูปกลมรีตั้ง ตรงกลางรูปเป็นรูปมหาอุณาโลมอยู่ภายใน วงจักร รอบรัศมีเปล่งออกโดยรอบเหนือจักรซึ่งเป็นรูปเศวตฉัตรเจ็ดชั้น โดยฉัตรได้ตั้งอยู่บนพระที่นั่งอัฐทิศและมีวงรีล้อมรอบบรรจุชื่อของมหาวิทยาลัย), สัญลักษณ์จากปรัชญาของสถาบันฯ “สร้างทองถิ่น ด้วยจิตวิญญาน” (การสร้างและพัฒนาชุมชนทองถิ่น) และ ดอกไม้ประจำสถาบันฯ “ราชพฤกษ์เบิกบาน” (ดอกราชพฤกษ์) อันปรากฏอยู่ในคำร้องของท่อนเพลงนี้เป็นส่วนมาก (กลับไปซ้ำในท่อน ก (ท่อนร้องหลัก) อีกครั้ง

ท่อน ข (ท่อนส่งงาม)

“ขอบันดาลให้คุณความดี มอบชีวิก่อเกิดปัญญา
ศรัทธาในท่านพุทธทาส ศาสนปราชญ์แห่งเรา ฮู__”

ในคำร้องของท่อน ข (ท่อนส่งงาม) ในท่อนนี้ถูกประพันธ์คำร้องขึ้นโดยได้กำหนดให้ลักษณะของการขับร้องมีอัตราที่ช้ากว่าท่อนอื่น ๆ อีกทั้งยังได้กำหนดในแง่ของการถ่ายทอดอารมณ์ที่ “ส่งงาม” อันสะท้อนถึงการจงใจให้เราเกิดคุณธรรมความดีงาม ได้แก่ “ขอบันดาลให้คุณความดี มอบชีวิก่อเกิดปัญญา” จากนั้นได้นำเสนอผ่านการยกย่องต่อแรงศรัทธาในท่านพุทธทาส ซึ่งใช้ลักษณะของคำสนธิระหว่าง (“ศาสน” หมายถึงหลักคำสอน สนธิกับ “ปราชญ์” หมายถึงผู้มีปัญญา) “ศรัทธาในท่านพุทธทาส ศาสนปราชญ์แห่งเรา” โดยกล่าวได้ว่าเป็นหนึ่งสัญลักษณ์สำคัญอีกประการที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรากฏไว้ในคำร้องของบทเพลงนี้ (กลับไปซ้ำในท่อน ก (ท่อนร้องหลัก) อีกครั้งในลักษณะการปรับเปลี่ยนท่วงทำนองเสียง)

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรัทธาความดี”

ท่อน ค (ท่อนจบ)

“ศรัทธาความดี ฮา _____ ฮา _____ ศรัทธาความดี ฮา _____ ฮา _____
ศรัทธาความดี ฮา _____ ฮา _____ ศรัทธาความดี ความ ดี _____”

ในคำร้องของท่อน ค (ท่อนจบ) ในท่อนนี้ได้เสนอคำร้องจากชื่อเพลงเป็นหลักสำคัญ เพื่อเป็นการเน้นย้ำถึงจุดยืนอันเป็นเป้าประสงค์หลัก อีกทั้งได้สร้างความตระหนักรู้และหล่อหลอมผู้คนในสถาบันฯ ให้กระทำหน้าที่โดยยึดหลักจากการ “สร้างปัญญา ศรัทธาความดี” โดยได้กำหนดให้ทุก ๆ แนวเสียงได้ขับร้องสอดประสานอย่างไม่สามารถที่จะขาดแนวเสียงใดแนวเสียงหนึ่งได้ ซึ่งได้สื่อสารและสะท้อนถึงการทำงานด้วยความร่วมแรงร่วมใจอันมุ่งหมายจะพัฒนาสถาบันฯ ของพวกเราให้เติบโตไปอย่างมีคุณภาพ

การนำเสนอด้านแนวทำนองและการเรียบเรียงเสียงประสานสี่แนว

ท่อน ก (ท่อนร้องหลัก) ภาพที่ 1

ความเร็ว (Tempo) : ตัวดำเท่าค่าจังหวะเท่ากับ 79 BPM (Beat Per Minute)

กุญแจเสียง (Key) : อยู่บนกุญแจเสียง F Major

อัตราจังหวะ (Time signature) : 4/4

A ท่อน ก
♩ = 79
con brio

F C Am C F C7

Soprano
ม หา วิ ทยา ลัย รา ข ภัก สุ ราช ฐร์ ธา นิ แผลง เรียน รุ้ แห้ง เมือง คน ดี เกียรติ สักดิ์

Alto
ม หา วิ ทยา ลัย รา ข ภัก สุ ราช ฐร์ ธา นิ แผลง เรียน รุ้ แห้ง เมือง คน ดี เกียรติ สักดิ์

Tenor
ม หา วิ ทยา ลัย รา ข ภัก สุ ราช ฐร์ ธา นิ แผลง เรียน รุ้ แห้ง เมือง คน ดี เกียรติ สักดิ์

Bass
ม หา วิ ทยา ลัย รา ข ภัก สุ ราช ฐร์ ธา นิ แผลง เรียน รุ้ แห้ง เมือง คน ดี เกียรติ สักดิ์

5 Am Gm C Am Bbmaj7

S. ศรี สุ ความ ภูมิ ใจ แสง สอง เรื่อง ประ เทือง สอง ไส ไกร เกริก ก้อง ผ่อง ฟ้า พวก

A. ศรี สุ ความ ภูมิ ใจ แสง เรื่อง ประ เทือง ไส ไกร เกริก ก้อง ผ่อง ฟ้า พวก

T. ศรี สุ ความ ภูมิ ใจ แสง เรื่อง ประ เทือง ไส ไกร เกริก ก้อง ผ่อง ฟ้า พวก

B. ศรี สุ ความ ภูมิ ใจ แสง สอง เรื่อง ประ เทือง สอง ไส ไกร เกริก ก้อง ผ่อง ฟ้า พวก

F C7 F

S. เรา ร่วม สร้าง บัณ ญา ศรี ฐา ความ ดี

A. เรา สร้าง บัณ ญา ความ ดี

T. เรา ร่วม สร้าง บัณ ญา ศรี ฐา ความ ดี

B. เรา สร้าง บัณ ญา ความ ดี

ภาพที่ 1 : ท่อน ก (ท่อนร้องหลัก)

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

1) ในท่อน ก ที่เป็นท่อนร้องหลักของบทเพลงได้เสนอด้วยกลุ่มโน้ตหลักที่เป็นเสียงแห่งตัวแทนของ “มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี” โดยผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น ได้แก่ (C – F – C – B $\flat$ – A – G – A – B $\flat$ – C – F – B $\flat$ – A – G) ที่ได้นำมาจัดเรียงกันและยึดตามจำนวนของพยางค์ ซึ่งโน้ตดังกล่าวเกิดขึ้นจากฐานคิดจากบันไดเสียง F เมเจอร์

2) ลักษณะการพัฒนาแนวทำนองที่ใช้คือ การเข้าแบบย้ายตำแหน่งของจังหวะโน้ต (Rhythmic Displacement) ประกอบกับการกำหนดหน่วยทำนองย่อยที่สำคัญ ได้แก่ การใช้กลุ่มโน้ต 3 พยางค์เซบ็ต 1 ชั้นแทรกไว้ระหว่างชื่อของสถาบันฯ

3) การกำหนดกรอบแนวคิดการสร้างสำเนียงในการขับร้องประสานเสียง ในแง่ของการแสดงอารมณ์ความรู้สึกในการขับร้อง ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้สึกที่มีพลังและมีชีวิตชีวา (con brio) และการสร้างความเข้มเสียงด้วยการค่อย ๆ เพิ่มความดังขึ้น (crescendo) ในห้องที่ 7 เพื่อสนับสนุนความหมายของคำร้อง นอกจากนี้ ยังได้กำหนดระดับความดัง – เบา ของแต่ละแนวเสียง ได้แก่ แนวโซปราโนกำหนดให้ร้องดัง (f) ส่วนแนวอัลโต เทเนอร์ และแนวเบสกำหนดให้ร้องเบาปานกลาง (mp)

4) การกำหนดแนวคิดด้านการดำเนินคอร์ดในท่อนนี้ ได้แก่ การดำเนินคอร์ด I – V – iii – V – I – V7 – iii – ii – I – V – iii – IVmaj7 – I – V7 – I (F – C – Am – C – F – C7 – Am – Gm – F – C – Am – B $\flat$ maj7 – F – C7 – F)

5) การกำหนดแนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสานในท่อนนี้ ได้อาศัยลักษณะการวางแนวเสียงต่าง ๆ ให้มีความกลมกลืนกัน (Consonant) ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการเรียบเรียงเสียงประสานในลีลา “Barbershop” มาเป็นฐานความคิด อนึ่ง แนวเสียงโซปราโนทำหน้าที่เป็นแนวทำนองหลัก ในขณะที่แนวเสียงประสานได้ปรากฏในแนวเสียงแนวอัลโต เทเนอร์ และแนวเบส ได้วางเสียงประสานโดยคิดจากสมาชิกของคอร์ดที่ปรากฏผ่านการนำมาพลิกกลับให้แนวเสียงต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงกันหรือเกลาเสียงเข้าหากันอย่างกลมกลืน นอกจากนี้ ยังมีจุดสำคัญอีก 3 จุด ได้แก่ ห้องที่ 5 จังหวะที่ 3 – 4 คือ จุดแรกเป็นการสร้างสีสันผ่านการสอดประสานในรูปแบบการโยงเสียง โดยเกิดขึ้นบนแนวเสียงแนวอัลโต เทเนอร์ และแนวเบส ในทิศทางขาลง ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนให้กับแนวทำนองหลัก ส่วนจุดที่สอง ปรากฏในห้องที่ 6 ของแนวเสียงอัลโตและเทเนอร์ ที่ใช้หลักการตัดคำแล้วการเชื่อมโยงเสียง (ตัดคำและเสียงในคำว่า “ส่อง” ของทั้งสองจุด) และ

ในจุดที่สาม ปรากฏในท้องที่ 8 คือการใช้หลักการตัดคำและเสียงของแนวเสียงอัลโตและเบส เพื่อเป็นการย้ำคำร้องและเสียง โดยให้น้ำหนักไปที่คำว่า “เรา สร้างปัญญา ความดี” ซึ่งถือว่าเป็นคำร้องหลักที่สำคัญของบทเพลง จึงได้จัดวางเสียงประสานที่แสดงถึงการเน้นย้ำความสำคัญในแนวเสียงดังกล่าว

ท่อน ก (ท่อนประคับ) ภาพที่ 2

ความเร็ว (Tempo) : ตัวดำเท่าค่าจังหวะเท่ากับ 79 BPM (Beat Per Minute)

กุญแจเสียง (Key) : อยู่บนกุญแจเสียง F Major

อัตราจังหวะ (Time signature) : 4/4

B

f dolce

Bbm Am D7

S. *vigoroso*

12 F C7 F

ผู้ ภา ชาติ ร่วม กัน สร้าง ปัญญา ศรี ทธา ความ ดี

mp

A.

ผู้ ภา ชาติ ร่วม สร้าง ปัญญา ความ ดี

p

T.

ผู้ ภา ชาติ ร่วม กัน สร้าง ปัญญา ศรี ทธา ความ ดี

mp

B.

ผู้ ภา ชาติ ร่วม สร้าง ปัญญา ความ ดี

ภาพที่ 2 : ท่อน ก (ท่อนประคับ)

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

1) ในท่อน ก ที่เป็นท่อนระดับของบทเพลงได้เสนอด้วยกลุ่มโน้ตหลักที่เป็นเสียงของการประดับ ได้แก่ (Bb – G – A – G – F#) ที่ได้นำมาจัดเรียงกันและนำไปสร้างเสียงร้องในลักษณะอาคัปเปลลา (A Cappella) เช่น เสียงประดับที่ใช้คำลากเสียงเป็น ฮู วา ฮา เป็นต้น

2) ลักษณะการพัฒนาแนวทำนองที่ใช้ในท่อนนี้ ยังคงใช้การซ้ำแบบย้ายตำแหน่งของจังหวะโน้ต (Rhythmic Displacement) ประกอบกับการกำหนดหน่วยทำนองย่อยที่สำคัญ ได้แก่ โน้ตตัวขาวทำหน้าที่ล่อหน้า – หลังในกลุ่มโน้ตตัวดำ

3) การกำหนดกรอบแนวคิดการสร้างสำเนียงในการขับร้องประสานเสียงในท่อนนี้ ได้แก่ การแสดงอารมณ์ความรู้สึกในการขับร้องที่ถ่ายทอดความรู้สึกที่มีความไพเราะอ่อนหวานและแผ่วเบา (dolce) เชื่อมต่อกับความรู้สึกที่มีพลัง (vigoroso) นอกจากนี้ยังได้กำหนดระดับความดัง – เบา ของแต่ละแนวเสียง ได้แก่ แนวโซปราโนกำหนดให้ร้องดัง (f) ส่วนแนวอัลโตและเบส (mp) เบาปานกลาง และแนวเทเนอร์ (p) กำหนดให้ร้องเบา

4) การกำหนดแนวคิดด้านการดำเนินคอร์ดในท่อนนี้ ได้แก่ การดำเนินคอร์ด IVm – iii – V7/ii – I – V7 – I คือ (Bbm – Am – D7 – F – C7 – F)

5) การกำหนดแนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสานในท่อนนี้ ได้กำหนดให้แนวทำนองหลักปรากฏอยู่ที่แนวเสียงโซปราโนและให้แนวเสียงอัลโตทำหน้าที่เป็นแนวประสาน ในส่วนของแนวเสียงเทเนอร์และเบสทำหน้าที่เป็นฐานของเสียงประสานสนับสนับอีกทอดหนึ่งผ่านการลากเสียงยาว (ในห้องที่ 10) จากนั้นได้กลับมาใช้ส่วนโน้ตเดียวกันกับแนวทำนองหลักอย่างกลมกลืน (ในห้องที่ 11) ต่อมาในห้องที่ 12 – 13 ยังคงอาศัยลักษณะการวางแนวเสียงต่าง ๆ ให้มีความกลมกลืนกัน (Consonant) อันได้รับอิทธิพลมาจากการเรียบเรียงเสียงประสานในลีลา “Queen” มาเป็นฐานความคิด โดยสร้างความแตกต่างในแง่ของการถ่ายทอดอารมณ์ในการขับร้อง

ท่อน ก (ท่อนนำ) ภาพที่ 3

ความเร็ว (Tempo) : ตัวดำเท่าค่าจังหวะเท่ากับ 79 BPM (Beat Per Minute)

กุญแจเสียง (Key) : อยู่บนกุญแจเสียง F Major

อัตราจังหวะ (Time signature) : 4/4

C

f F C7 A7 Dm F

ด้วย พระ บา ร มี จิง มี รา ช ภัญ

mp

ด้วย พระ บา ร มี จิง มี รา ช ภัญ

mp

ด้วย พระ บา ร มี จิง มี รา ช ภัญ

mp

ด้วย พระ บา ร มี จิง มี รา ช ภัญ

16 B $\flat$ C7 F Gm Am B $\flat$ Bdim Am D7 Gm F/C C7 21 F

S. ว ชิ ร ก ษัตริย์ คุ่ม ครอง หอง ไทเบ เม็ก พ้า พา ธรรม นา ทั ฒ นา ส ถา บัน ลำ คำ ยืน ยง

A. ว ชิ ร ก ษัตริย์ คุ่ม ครอง หอง ไทเบ พ้า พา ธรรม นา ทั ฒ นา ส ถา บัน ลำ คำ ยืน ยง

T. ว ชิ ร ก ษัตริย์ คุ่ม ครอง หอง ไทเบ เม็ก พ้า พา ธรรม นา ทั ฒ นา ส ถา บัน ลำ คำ ยืน ยง

B. ว ชิ ร ก ษัตริย์ คุ่ม ครอง หอง ไทเบ พ้า พา ธรรม นา ทั ฒ นา ส ถา บัน ลำ คำ ยืน ยง

ภาพที่ 3 : ท่อน ก (ท่อนนำ)

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

1) ในท่อน ก ที่เป็นท่อนนำของบทเพลงได้เสนอด้วยกลุ่มโน้ตหลักที่เป็นเสียงของการเกริ่นนำ ได้แก่ (F – G – A – B $\flat$ – C – D – E) ซึ่งได้นำมาจัดเรียงกันและนำไปสร้างสรรค์เป็นแนวทำนองหลักของท่อนนี้

2) ลักษณะการพัฒนาแนวทำนองที่ใช้ในท่อนนี้ ยังคงใช้การซ้ำแบบย้ายตำแหน่งของจังหวะโน้ต (Rhythmic Displacement) ประกอบกับการกำหนดหน่วยทำนองย่อยที่สำคัญ ได้แก่ โน้ตเซบีต 1 ชั้น เซบีต 2 ชั้น ตัวดำ ตัวขาว และการประจุดเพื่อเพิ่มอัตราค่าเสียงให้มีความแตกต่างและสร้างความน่าสนใจให้กับหน่วยทำนองย่อย

3) การกำหนดกรอบแนวคิดการสร้างสำเนียงในการขับร้องประสานเสียงในท่อนนี้ ได้แก่ การแสดงอารมณ์ความรู้สึกในการขับร้องยังคงถ่ายทอดความรู้สึกที่มีพลัง (vigoroso) รวมถึงได้กำหนดระดับความดัง – เบา ของแต่ละแนวเสียง ได้แก่ แนวโซปราโนกำหนดให้ร้องดัง (f) ส่วนแนวอัลโต เทเนอร์และเบส ได้กำหนดให้ (mp) เบาปานกลาง เพื่อเป็นการหนุนเสริมให้กับแนวทำนองหลัก

4) การกำหนดแนวคิดด้านการดำเนินคอร์ดในท่อนนี้ ได้แก่ การดำเนินคอร์ด I – V7 – V7/vi – vi – I – IV – V7 – I – ii – iii – IV – ivdim – iii – V7/ii – ii – I/V – V7 – I คือ (F – C7 – A7 – Dm – F – B $\flat$ – C7 – F – Gm – Am – B $\flat$ – B $\flat$ dim – Am – D7 – Gm – F/C – C7 – F)

5) การกำหนดแนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสานในท่อนนี้ ได้อาศัยลักษณะการวางแนวเสียงต่าง ๆ ให้มีความกลมกลืนกัน (Consonant) ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการเรียบเรียงเสียงประสานในลีลา “The Mills Brothers” ผสมผสานกับแนวคิดการเรียบเรียงในบทเพลง “The Teddy Bears’ Picnic” ที่มีลักษณะการเคลื่อนที่ของเสียงประสานทั้งสี่แนวทั้งเสียงและส่วนโน้ตของคำร้องที่ดำเนินไปอย่างพร้อมเพรียงกัน โดยได้หยิบนำมาเป็นฐานความคิดสำหรับท่อนนี้

ท่อน ก (ท่อนส่ง) ภาพที่ 4

ความเร็ว (Tempo) : ตัวดำเท่าค่าจังหวะเท่ากับ 79 BPM (Beat Per Minute)

กุญแจเสียง (Key) : อยู่บนกุญแจเสียง F Major

อัตราจังหวะ (Time signature) : 4/4

D

B $\flat$ B $\flat$ m Am D7 Gm C7 F

p

สา สา พระ ลัญ จ กร

p

สา สา พระ ลัญ จ กร

f

ฟ้า งาม เต้น เห็น แดง กล้า มุ่ง มั่น หมายถึง คุณ คำ ลัญ จ กร

mp

ฟ้า งาม เต้น เห็น แดง กล้า มุ่ง มั่น หมายถึง คุณ คำ ลัญ จ กร

26 B $\flat$ B $\flat$ m Am D7 Gm C7 F

p

S. สา สา สา เบิก นาน

p

A. สา สา สา เบิก นาน

f

T. สร้าง ห้อง ถิ่น ด้วย จิต วิญ ญาณ รา ข พฤษ เบิก นาน

B. สร้าง ห้อง ถิ่น ด้วย จิต วิญ ญาณ รา ข พฤษ เบิก นาน

ภาพที่ 4 : ท่อน ก (ท่อนส่ง)

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคาความดี”

1) ในท่อน ก ซึ่งเป็นท่อนส่งของบทเพลง โดยได้เสนอผ่านกลุ่มโน้ตหลักที่เป็นเสียงของการส่งเข้าสู่ท่อนร้องหลักอีกครั้งหนึ่ง อันได้แก่ (B $\flat$ - A - G - F $\sharp$ - D - F - C - E) ที่ได้นำมาจัดเรียงกันและนำไปสร้างเป็นแนวทำนองหลักของท่อนนี้

2) ลักษณะการพัฒนาแนวทำนองที่ใช้ในท่อนนี้ ได้ใช้การซ้ำแบบปรับเปลี่ยนช่วงเสียง (Octave Displacement) ของตัวโน้ตบางตัวที่ส่งผลให้รูปเสียงให้ดูมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และได้เชื่อมโยงกับการซ้ำแบบย้ายตำแหน่งของจังหวะโน้ต (Rhythmic Displacement) ประกอบกับการกำหนดหน่วยทำนองย่อยที่สำคัญ ได้แก่ โน้ตเชบิต 1 ชั้น เชบิต 2 ชั้น ตัวดำ ตัวขาว และการประจุดเพื่อเพิ่มอัตราค่าเสียงให้มีความแตกต่างและสร้างความน่าสนใจให้กับหน่วยทำนองย่อย

3) การกำหนดกรอบแนวคิดการสร้างสำเนียงในการขับร้องประสานเสียงในท่อนนี้ ได้แก่ การแสดงอารมณ์ความรู้สึกในการขับร้องยังคงถ่ายทอดความรู้สึกที่มีพลัง (vigoroso) รวมถึงได้กำหนดระดับความดัง – เบา ของแต่ละแนวเสียง ได้แก่ แนวโซปราโนและอัลโตได้กำหนดให้ร้องเบา (p) ส่วนแนวเทเนอร์ (เป็นแนวทำนองหลัก) ได้กำหนดให้ร้องดัง (f) และเบส ได้กำหนดให้เบาปานกลาง (mp)

4) การกำหนดแนวคิดด้านการดำเนินคอร์ดในท่อนนี้ ได้แก่ การดำเนินคอร์ด IV - iv - iii - V7/ii - ii - V7 - I - IV - iv - iii - V7/ii - ii - V7 - I คือ (B $\flat$ - B $\flat$ m - Am - D7 - Gm - C7 - F - B $\flat$ - B $\flat$ m - Am - D7 - Gm - C7 - F)

5) การกำหนดแนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสานในท่อนนี้ ได้กำหนดให้แนวทำนองหลักปรากฏอยู่ที่แนวเสียงเทเนอร์ และให้แนวเสียงเบสทำหน้าที่เป็นแนวประสานให้กับแนวทำนอง ในส่วนของแนวเสียงโซปราโนและอัลโตทำหน้าที่สอดประสานผ่านการใช้คำว่า “ฮา” ที่สร้างจากกลุ่มโน้ตประกอบด้วยเชบิต 1 ชั้น ผสมกับโน้ตตัวขาวมาเป็นฐานคิด

นอกจากนี้ ยังได้อาศัยลักษณะการวางแนวเสียงต่าง ๆ ให้มีความกลมกลืนกัน (Consonant) อันได้รับอิทธิพลมาจากการเรียบเรียงเสียงประสานในลีลา “Eric Whitacre” ผสมผสานกับแนวคิดการเรียบเรียงเสียงประสานในบทเพลงพระราชนิพนธ์ “แว่ว” มาประยุกต์ใช้

ท่อน ข (ท่อนส่งงาม) ภาพที่ 5

ความเร็ว (Tempo) : ตัวดำเท่าค่าจังหวะเท่ากับ 70 BPM (Beat Per Minute)

กุญแจเสียง (Key) : อยู่บนกุญแจเสียง F Major

อัตราจังหวะ (Time signature) : 4/4

F
ท่อน ข
♩ = 70

F F/E B♭/D F/C B♭ C7 F Fsus4 F Dm7 D7/C

dolce
f ขอ บัน ดาล ให้ คุณ ความ ดี มอม ชี รี ก่อ เกิด บัญ ญา ศรีท ธา ใน ทาน

mp
ขอ บัน ดาล ให้ คุณ ความ ดี มอม ชี รี ก่อ เกิด บัญ ญา ศรีท ธา ใน ทาน

mp
ขอ บัน ดาล ให้ คุณ ความ ดี มอม ชี รี ก่อ เกิด บัญ ญา ศรีท ธา ใน ทาน

mp
ขอ บัน ดาล ให้ คุณ ความ ดี มอม ชี รี ก่อ เกิด บัญ ญา ศรีท ธา ใน ทาน

43 Gm F/C C7 *rit.* F Eb7

S. ทท ธ ทาส... ศา ส น ปรaxy แห่ง เรา ชู

A. ทท ธ ทาส... ศา ส น ปรaxy แห่ง เรา ชู

T. ทท ธ ทาส... ศา ส น ปรaxy แห่ง เรา ชู

B. ทท ธ ทาส... ศา ส น ปรaxy แห่ง เรา ชู

ภาพที่ 5 : ท่อน ข (ท่อนส่งงาม)

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาความดี”

1) ในท่อน ข ซึ่งเป็นท่อนส่งงามของบทเพลง โดยได้เสนอผ่านกลุ่มโน้ตหลักที่เป็นเสียงแห่งตัวแทนของความสง่างาม อันได้แก่ (C – A – E – D – B $\flat$ – G – F) ที่ได้นำมาจัดเรียงกันและนำไปสร้างเป็นแนวทำนองหลักของท่อนนี้

2) ลักษณะการพัฒนาแนวทำนองที่ใช้ในท่อนนี้ ได้อาศัยการซ้ำแบบปรับเปลี่ยนช่วงเสียง (Octave Displacement) ของตัวโน้ตบางตัวที่ส่งผลให้รูปเสียงให้ดูมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และได้เชื่อมโยงกับการซ้ำแบบย้ายตำแหน่งของจังหวะโน้ต (Rhythmic Displacement) ประกอบกับการกำหนดหน่วยทำนองย่อยที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มโน้ตตัวต่ำเป็นฐานหลัก ผสานกันกับโน้ตเจบ็ต 1 ชั้น, เจบ็ต 2 ชั้น, ตัวขาว และการประจุดเพื่อเพิ่มอัตราค่าเสียงให้มีความแตกต่างและสร้างความน่าสนใจให้กับหน่วยทำนองย่อยของท่อนเพลงนี้

3) การกำหนดกรอบแนวคิดการสร้างสำเนียงในการขับร้องประสานเสียงในท่อนนี้ ได้แก่ การแสดงอารมณ์ความรู้สึกในการขับร้องยังคงถ่ายทอดความรู้สึกที่มีความไพเราะอ่อนหวานและแผ่วเบา (dolce) รวมถึงได้กำหนดระดับความดัง – เบา ของแต่ละแนวเสียง ได้แก่ แนวโซปราโนกำหนดให้ร้องดัง (f) ส่วนแนวอัลโต เทเนอร์และเบสได้กำหนดให้ (mp) เบาปานกลาง เพื่อเป็นการหนุนเสริมให้กับแนวทำนองหลัก นอกจากนี้ยังได้สร้างสีสันด้วยการเชื่อมโยงเสียง (Slur) ผสมกับการยืดหยุ่นจังหวะให้ค่อย ๆ ช้าลง (rit.) ผสมกับการยืดจังหวะเสียง (Fermata) มาประกอบการสร้างสำเนียงให้กับท่อนเพลงนี้อีกด้วย

4) การกำหนดแนวคิดด้านการดำเนินคอร์ดในท่อนนี้ ได้แก่ การดำเนินคอร์ด I – I/VII – IV/VI – I/V – IV – V7 – I – Isus4 – I – vi7 – V7/ii (on 7th) – ii – I/V – V7 – I – V7 (Key Ab) คือ (F – F/E – B $\flat$ /D – F/C – B $\flat$ – C7 – F – Fsus4 – F – Dm7 – D7/C – Gm – F/C – C7 – F – Eb7) มีการปรับเปลี่ยนกุญแจ (Modulation) จากกุญแจเสียง F ไปสู่กุญแจเสียง Ab เพื่อส่งเข้าในท่อน ก (ท่อนร้องหลัก) ต่อไป

5) การกำหนดแนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสานในท่อนนี้ ได้กำหนดให้แนวทำนองหลักกลับมาอยู่ที่แนวเสียงโซปราโน และให้แนวเสียงอัลโต เทเนอร์และเบสทำหน้าที่เป็นแนวประสานเสียง ได้อาศัยลักษณะการวางแนวเสียงต่าง ๆ ให้มีความกลมกลืนกัน (Consonant) อันได้รับอิทธิพลมาจากการเรียบเรียงเสียงประสานในลีลา “Queen”

มาเป็นฐานความคิด โดยสร้างแตกต่างในแง่ของการถ่ายทอดอารมณ์ในการขับร้อง ผสมผสานกับแนวคิดการเรียบเรียงเสียงประสานในบทเพลง “ครู” มาประยุกต์ใช้ นอกจากนี้ ยังมีการปรับเปลี่ยนท่วงทำนองโดยส่งด้วยการใช้คำว่า “ฮู” เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างสองท่อนเสียง

ท่อน ก (ท่อนร้องหลัก) ภาพที่ 6

ความเร็ว (Tempo) : ตัวดำเท่าค่าจังหวะเท่ากับ 79 BPM (Beat Per Minute)

ท่วงทำนอง (Key) : อยู่บนท่วงทำนองเสียง Ab Major

อัตราจังหวะ (Time signature) : 4/4

The musical score is for the main melody (ท่อน ก) in Ab Major, 4/4 time, 79 BPM. It is written for Soprano (S.), Alto (A.), Tenor (T.), and Bass (B.) voices. The score includes a piano introduction (piano) and a main melody (melody) section. The lyrics are in Thai.

Introduction (piano):

- Chords: Eb7, Ab, Eb
- Tempo: 79 BPM
- Lyrics: ฮู ม หา ริ ท ยาลั๊

Main Melody (melody):

- Chords: Cm, Eb, Ab, Eb7, Cm, Bbm
- Lyrics: รา ข พิฏ สุราษฏร์ ธา นิ แผลง เรียนรู้ แห่ง เมือง คน ดี เกียรติ ศักดิ์ ศรี สู่ ความ ภูมิใจ

การสร้างสรรคบทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคาความดี”

50 A^b E^b Cm $D7maj7$ A^b E^b7

S. แสงส่องเรืองประเทืองส่องใส ไกรเกริกก้องผ่องฟ้า พวกเรา ร่วมสร้างปัญญา ศรี

A. แสงส่องเรืองประเทืองส่องใส ไกรเกริกก้องผ่องฟ้า พวกเรา ร่วมสร้างปัญญา

T. แสงส่องเรืองประเทืองส่องใส ไกรเกริกก้องผ่องฟ้า พวกเรา ร่วมสร้างปัญญา ศรี

B. แสงส่องเรืองประเทืองส่องใส ไกรเกริกก้องผ่องฟ้า พวกเรา ร่วมสร้างปัญญา

53 A^b

S. หาความดี

A. ความดี

T. หาความดี

B. ความดี

ภาพที่ 6 : ท่อน ก (ท่อนร้องหลัก) เปลี่ยนกุญแจเสียง

- 1) ในท่อน ก ที่เป็นท่อนร้องหลักที่ถูกปรับเปลี่ยนกุญแจเสียง คือ จากกุญแจเสียง F ไปสู่กุญแจเสียง A^b Major โดยใช้หลักการเดียวกันกับท่อน ก (ท่อนร้องหลัก)
- 2) ลักษณะการพัฒนาแนวทำนองที่ใช้คือ การซ้ำแบบย้ายตำแหน่งของจังหวะโน้ต (Rhythmic Displacement) ประกอบกับการกำหนดหน่วยทำนองย่อยที่สำคัญ ได้แก่ การใช้กลุ่มโน้ต 3 พยางค์เข้บ็ต 1 ขึ้นแทรกไว้ระหว่างชื่อของสถาบันฯ
- 3) การกำหนดกรอบแนวคิดการสร้างสำเนียงในการขับร้องประสานเสียง ในแง่ของการแสดงอารมณ์ความรู้สึกในการขับร้อง ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้สึกที่มีพลังและมีชีวิตชีวา (con brio) และการสร้างความเข้มเสียงด้วยการค่อย ๆ เพิ่มความดังขึ้น (crescendo) เพื่อสนับสนุนความหมายของคำร้อง นอกจากนี้ ยังได้กำหนดระดับความดัง – เบาของแต่ละแนวเสียง ได้แก่ แนวโซปราโนกำหนดให้ร้องดัง (f) ส่วนแนวอัลโต เทเนอร์ และแนวเบสกำหนดให้ร้องเบาปานกลาง (mp)

4) การกำหนดแนวคิดด้านการดำเนินคอร์ดในท่อนนี้ ยังคงใช้การดำเนินคอร์ด ได้แก่ I – V – iii – V – I – V7 – iii – ii – I – V – iii – IVmaj7 – I – V7 – I คือ (Ab – Eb – Cm – Eb – Ab – Eb7 – Cm – Bbm – Ab – Eb – Cm – Dbmaj7 – Ab – Eb7 – Ab)

5) การกำหนดแนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสานในท่อนนี้ ยังคงใช้ลักษณะการวางแนวเสียงต่าง ๆ ให้มีความกลมกลืนกัน (Consonant) ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการเรียบเรียงเสียงประสานในลีลา “Barbershop” มาเป็นฐานความคิด อนึ่ง แนวเสียงโซปราโนทำหน้าที่เป็นแนวทำนองหลัก ในขณะที่แนวเสียงประสานได้ปรากฏในแนวเสียงแนวอัลโต เทเนอร์ และแนวเบส ได้วางเสียงประสานโดยคิดจากสมาชิกของคอร์ดที่ปรากฏผ่านการนำมาพลิกกลับให้แนวเสียงต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงกันหรือเกลาเสียงเข้าหากันอย่างกลมกลืน นอกจากนี้ ยังมีจุดสำคัญอีก 3 จุด ได้แก่ คือ จุดแรกเป็นการสร้างลีลาผ่านการสอดประสานในรูปแบบการโยงเสียง โดยเกิดขึ้นบนแนวเสียงแนวอัลโต เทเนอร์ และแนวเบส ในทิศทางขาลง ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนให้กับแนวทำนองหลัก ส่วนจุดที่สอง ของแนวเสียงอัลโตและเทเนอร์ ที่ใช้หลักการตัดคำแล้วการเชื่อมโยงเสียง (ตัดคำและเสียงในคำว่า “ส่อง” ของทั้งสองจุด) และในจุดที่สาม คือการใช้หลักการตัดคำและเสียงของแนวเสียงอัลโตและเบส เพื่อเป็นการย้ำคำร้องและเสียง โดยให้น้ำหนักไปที่คำว่า “เรา สร้างปัญญา ความดี” ซึ่งถือว่าเป็นคำร้องหลักที่สำคัญของบทเพลง จึงได้จัดวางเสียงประสานที่แสดงถึงการเน้นย้ำความสำคัญในแนวเสียงดังกล่าว ผนวกกับการยืดจังหวะเสียง (Fermata) มาประกอบการสร้างสำเนียงให้กับท่อนเพลงนี้อีกด้วย

ท่อน ค (ท่อนจบ) ภาพที่ 7

ความเร็ว (Tempo) : ตัวดำเท่าค่าจังหวะเท่ากับ 79 BPM (Beat Per Minute)

กุญแจเสียง (Key) : อยู่บนกุญแจเสียง C Major

อัตราจังหวะ (Time signature) : 4/4

การสร้างสรรค์เพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

H

ท่อน ค C

สร้าง ปัญญา ศรี ธา ความ ดี

สร้าง ปัญญา ศรี ธา ความ ดี

สร้าง ปัญญา ศรี ธา ความ ดี

สร้าง ปัญญา ศรี ธา ความ ดี

56 D $\flat$ C7 Bdim7 C

S. สร้าง ปัญญา ศรี ธา ความ ดี

A. สร้าง ปัญญา ศรี ธา ความ ดี

T. สร้าง ปัญญา ศรี ธา ความ ดี

B. สร้าง ปัญญา ศรี ธา ความ ดี

59 D $\flat$ grandioso A $\flat$

S. ศรี ธา ความ ดี สร้าง ปัญญา ความ ดี

A. ศรี ธา ความ ดี สร้าง ปัญญา ความ ดี

T. ธา ธา สร้าง ปัญญา ศรี ธา ความ ดี ความ ดี

B. ธา ธา สร้าง ปัญญา ศรี ธา ความ ดี ความ ดี

ภาพที่ 7 : ท่อน ค (ท่อนจบ)

1) ในท่อน ค ซึ่งเป็นท่อนจบของบทเพลง โดยได้เสนอผ่านกลุ่มโน้ตหลักที่เป็นเสียงของท่อนจบ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม อันได้แก่ (C – G – B – E) และ (Db – Ab – C – E – D) ที่ได้นำมาจัดเรียงกันและนำไปสร้างเป็นแนวทำนองหลักของท่อนจบ

2) ลักษณะการพัฒนาแนวทำนองที่ใช้คือ การซ้ำแบบย้ายตำแหน่งของจังหวะโน้ต (Rhythmic Displacement) ประกอบกับการกำหนดหน่วยทำนองย่อยที่สำคัญ ได้แก่ โน้ตเชบ็ต 1 ชั้น, เชบ็ต 2 ชั้น, ตัวดำ และการประจุดเพื่อเพิ่มอัตราค่าเสียงให้มีความแตกต่างและการโยงเสียง เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับหน่วยทำนองย่อยของท่อนเพลง

3) การกำหนดกรอบแนวคิดการสร้างสำเนียงในการขับร้องประสานเสียง ในแง่ของการแสดงอารมณ์ความรู้สึกในการขับร้อง ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้สึกที่มีพลังและมีชีวิตชีวา (con brio) และได้ปิดท้ายท่อนจบด้วยอารมณ์ของความยิ่งใหญ่ (grandioso) เพื่อสนับสนุนความหมายของคำร้องที่ได้เน้นคำว่า “ความดี” นอกจากนี้ ยังได้กำหนดระดับความดัง – เบา ของแต่ละแนวเสียง ได้แก่ แนวโซปราโนและอัลโตได้กำหนดให้ร้องเบา (p) ส่วนแนวเทเนอร์ (เป็นแนวทำนองหลัก) สบทบกับแนวเบสที่ได้กำหนดให้ร้องดัง (f)

4) การกำหนดแนวคิดด้านการดำเนินคอร์ดในท่อนนี้ ได้แก่ การดำเนินคอร์ด I – bII – V7/IV – VIIIdim7 – I – bII – bVI คือ (C – Db – C7 – Bdim7 – C – Db – Ab)

5) การกำหนดแนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสานในท่อนนี้ ได้กำหนดให้แนวทำนองหลักปรากฏอยู่ที่แนวเสียงเทเนอร์ และให้แนวเสียงเบสทำหน้าที่เป็นแนวประสานให้กับแนวทำนอง ในส่วนของแนวเสียงโซปราโนและอัลโตทำหน้าที่สอดประสานผ่านการใช้คำว่า “สร้างปัญญา ศรัทธาความดี” เชื่อมกับคำว่า “ฮา” นอกจากนี้ ยังได้อาศัยอิทธิพลมาจากการเรียบเรียงเสียงประสานในลีลา “The Hi-Lo’s” ผสมผสานกับแนวคิดการเรียบเรียงเสียงประสานในบทเพลงพระราชนิพนธ์ “แว่ว” มาประยุกต์ใช้ในท่อนจบของบทเพลงนี้

องค์ความรู้ประกอบการสร้างสรรค์จากการสัมภาษณ์ที่มีต่อบทเพลง ด้านวรรณกรรมไทย

1) ควรปรับคำในท่อนที่ว่า “มั่งมันหมายพรายตราลัญจกร” ไปเป็น “มั่งมันหมายคุณค่าลัญจกร” และในท่อน “ศาสนาปราชญ์” เปลี่ยนไปเป็น “ศาสนปราชญ์” จะสามารถทำให้คำร้องมีความหมายที่ดียิ่งขึ้นได้

2) ลักษณะการใช้คำ มีทั้งภาษาที่เป็นทางการ การใช้คำราชาศัพท์ ซึ่งมีความเหมาะสมกับลักษณะหรือรูปแบบเพลงเช่นนี้ เพราะบทเพลงส่วนใหญ่มักใช้ภาษาพูดมาสร้างเป็นคำร้อง เช่น เพลงลูกทุ่งสมัยนี้ เป็นต้น

3) คำร้องและความหมายที่ปรากฏอยู่ในบทเพลงนี้ มีความชัดเจน ครอบคลุมความเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (SRU) อย่างครบถ้วน จึงไม่จำเป็นต้องใส่อะไรที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมองค์กร มันอาจจะทำให้เกิดการใช้คำร้องที่มากจนเกินไป หรืออาจส่งผลเสียต่อแนวทำนองของบทเพลงนี้ได้ และด้วย Key Word ของคำว่า “สร้างปัญญาศรีธาคความดี” มันก็ค่อนข้างที่จะชัดเจนที่ปรากฏในคำร้องของบทเพลงนี้

4) ในสมัยนี้การสร้างสัมผัสสำหรับการเขียนคำร้องอาจทำได้อย่างอิสระ โดยไม่ต้องอิงความเป็นฉันทลักษณ์เหมือนกับเพลงในยุคก่อน ๆ ที่มักใช้ฐานของกลอน 6 ศร ลหุ คำเป็นหรือคำตายเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่สมัยนี้คิดว่าไม่จำเป็น เพราะโลกมันไปไกลกว่าการที่จะมายึดตามสิ่งที่ซ้ำ ๆ หรือเดิม ๆ ซึ่งกวีสมัยใหม่ได้กล่าวว่า บทประพันธ์ที่ดีไม่ควรไปยึดฉันทลักษณ์มาเป็นกำแพงในการสร้างผลงาน แต่มันต้องสื่อสารในสิ่งที่ใจคิดออกมาให้ได้ที่สุด ซึ่งการให้ความสำคัญในแง่ของปัญญาเป็นฐานคิดที่ใช้ในการสร้างสรรค์บทกวี หากแต่ในด้านวิชาการหากสามารถนำชุดความคิดเก่าและความคิดใหม่มาผสมผสานกันได้ อาจทำให้ผลงานเหล่านั้นมีคุณภาพเชิงวิชาการก็เป็นได้

5) คำร้องในบทเพลงนี้ได้แสดงถึงสัญลักษณ์ที่ครอบคลุมชัดเจน ทั้งการใช้สัญลักษณ์ที่สื่อถึงในหลวง สี่ประจําสถาบัน ตราลัญจกร ดอกไม้ประจําสถาบัน พันธสัญญาแห่งการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และเรื่องของท่านพุทธทาสเข้ามาประกอบ ซึ่งทำให้ชัดเจนและตอบเจตย์อันสามารถจูงใจทุกคนในองค์กรให้เป็นหนึ่งเดียวกันได้

ด้านวัฒนธรรมองค์กร

1) ในส่วนของคำร้องในท่อน ก “คุ่มครองผองไทย” จากตอนแรกที่ใช้คำว่า “ภัย” ควรเปลี่ยนไปเป็นคำว่า “ไทย” อาจมีความเหมาะสมมากกว่า

2) ในเนื้อหาของเพลงแล้วสัมผัสถึงแรงบันดาลใจถ้าคนได้ฟังเพลงนี้ กล่าวคือ หากเพียงแค่อ่านก็สามารถเห็นแค่เนื้อหาซึ่งต้องแปลความ แต่พอได้ฟังเสียง ก็สามารถเข้าถึงพลังของตัวโน้ตที่ถ่ายทอดออกมาประกอบกับเนื้อหาเหล่านี้ทำให้รู้สึกถึงพลัง ซึ่งหากสามารถทำได้ก็จะเป็นเพลงหนึ่งโดยสามารถก่อเกิดเป็นศูนย์รวมใจในอนาคต ในเชิงของการรวมใจให้กับคนในองค์กร

3) ในแง่ของการพัฒนาองค์กรควรต้องเติมในเรื่องของวัฒนธรรมขององค์กรลงไป แต่อันนี้ถือเป็นขั้นต้นที่ทำให้ทุกคน สำหรับฐานใจของแต่ละคน เราจะไปสร้างงานในอนาคตได้อย่างไร ซึ่งปลายทางไม่ว่าเราจะทำอะไรก็ตาม สุดท้ายผลประโยชน์สุดท้ายก็ต้องสร้างบัณฑิตในการพัฒนาให้เห็นถึงเป้าหมายที่แท้จริง รวมทั้งเชื่อว่าบทเพลงในลักษณะเช่นนี้สามารถซึมซับในเรื่องของการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยได้

4) การใช้บทเพลงโดยให้บุคคลตระหนักโดยที่ไม่รู้ตัวสามารถที่จะฟังเพลงแบบนี้ และสามารถที่จะนำไปพัฒนางานด้วยตนเองได้

5) หากนำเรื่องของวัฒนธรรมองค์กรของเรามาเป็นวัตถุดิบในการเขียนคำร้องที่สื่อให้เห็นถึง พันธกิจ / ค่านิยมของสถาบันฯ แต่ในมุมมองหนึ่งก็อาจทำให้เพลงดูเยิ่นเย้อ หรือมีการใช้คำที่มากเกินไป ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็ให้ขึ้นอยู่กับผู้ประพันธ์เพลงเป็นหลักว่าจะใส่หรือไม่ใส่ ให้ดูตามความเหมาะสม เพราะฉะนั้น ให้ลองพิจารณาดูว่าถ้าใส่ไปแล้วมันมันหาจุดเด่นได้หรือไม่ ทำการทดลองดู แต่สามารถเข้าใจได้ว่าหลักการแต่งเพลงมันเป็นจุดเน้นจุดหนึ่ง หากเยิ่นเย้อเกินไปก็อาจทำให้เกิดความไม่พอดีได้หรืออาจส่งผลให้เสียอารมณ์ของบทเพลงไปได้

ด้านการประพันธ์เพลง

1) เนื่องจากบทเพลงที่ผู้วิจัยได้ประพันธ์ขึ้นเป็นบทเพลงที่มีคำร้อง ซึ่งเกี่ยวกับองค์กร ดังนั้นลักษณะของทำนองหลักควรจะเป็นทำนองที่มีการแบ่งช่วง มีการเว้นวรรคของประโยคเพลงซึ่งไม่ยาวจนเกินไป ตามลักษณะของแนวทำนองสำหรับการร้อง และอาจหลีกเลี่ยงการใช้ระดับเสียงที่กระโดดหรือมีช่วงเสียงจากโน้ตหนึ่งไปยังอีกโน้ตหนึ่งกว้างจนเกินไป

2) ควรมีการประพันธ์ทำนองหลักที่ผสมผสานกับคำร้อง ควรคำนึงถึงเสียงสูงต่ำที่ใช้ในทำนอง ถ้าไม่ระมัดระวังอาจส่งผลให้คำร้องแปรเปลี่ยนความหมายเป็นอย่างอื่น

3) การพัฒนาหน่วยย่อยของทำนอง (Motif) ในเบื้องต้นอาจใช้รูปแบบการซ้ำทำนองและค้อย ๆ ขยายทำนองให้ยาวขึ้น ส่งผลให้ผู้ร้องสามารถจดจำทำนองหลักได้ง่าย หรืออาจผสมผสานรูปแบบการพัฒนาทำนองโดยการประพันธ์ทำนองที่สอดคล้องประสานรับจากทำนองหลัก

4) ในเรื่องการดำเนินคอร์ด ผู้ประพันธ์อาจใช้รูปแบบการดำเนินคอร์ดที่มีความนิยมทั่วไป โดยอาจใช้ชุดทางเดินคอร์ดสำเร็จรูป ที่อยู่ในระบบไดอาโทนิค ของกุญแจเสียงนั้น ๆ โดยอาจจะผสมผสานคอร์ดแทน ที่อยู่ในไดอาโทนิค หรือนอกไดอาโทนิค ก็ย่อมได้ เช่นการใช้คอร์ดแทนโดยยืมจากคีย์คู่ขนานส่วนการใช้คอร์ดลงจบ (Cadence) สามารถกำหนดให้มีความเหมาะสมกับท่อนเพลง เช่น ท่อนเพลงจบโดยยังต้องการการดำเนินคอร์ดต่อไปอีก อาจใช้รูปแบบคอร์ดจบแบบไม่สมบูรณ์ ส่วนท่อนเพลงที่ผู้ประพันธ์มีความประสงค์ให้จบแบบสนิท ก็อาจใช้รูปแบบการดำเนินคอร์ดจบแบบสมบูรณ์

5) หากกล่าวถึงการสร้างสรรค์แนวเสียงประสาน 4 แนวโดยทั่วไปอาจจะต้องใช้แนวเสียง ประกอบด้วย ได้แก่ แนวเสียงโซปราโน, อัลโต, เทนเนอร์ และแนวเบส ซึ่งเป็นหลักการวางแนวเสียงสำหรับพื้นฐานวงขับร้องประสานเสียง ซึ่งผู้ประพันธ์อาจคำนึงถึงทักษะการร้อง ของผู้ร้อง ในส่วนประเด็นที่ก่อให้เกิดการสนับสนุนต่อภาพลักษณ์ขององค์กรหรือสถาบัน ควรคำนึงถึงบริบทขององค์กร สัญลักษณ์ ยุทธศาสตร์ รวมถึงแนวทางการพัฒนา โดยอาศัยมุมมองจาก ผู้บริหาร คณาจารย์ หรือ จากนักศึกษา มากำหนดเป็นเนื้อร้อง จนเกิดเป็นคำสำคัญที่มีนัยยะสนับสนุนต่อภาพลักษณ์ขององค์กรหรือสถาบันได้อย่างครอบคลุม

ด้านการขับร้องประสานเสียง

1) การแต่งกาย ระเบียบวินัย บุคลิกภาพของตัวผู้แสดงถือเป็นส่วนสำคัญที่วงประสานเสียงควรจะมี ทั้งนี้ ในการแสดงหรือการบ่งบอกความเป็นตัวตนขององค์กรหรือสถาบันนั้น ควรต้องปรับไปตามวาระและเนื้อหา อารมณ์ความรู้สึกผ่านสถานการณ์หรือสิ่งที่จะถ่ายทอดให้แก่ผู้ชม

2) โดยทั่วไปแล้วการถ่ายทอดความเป็นองค์กรมักจะสื่อสารผ่านทางคำร้องที่สะท้อนออกมาให้ผู้ฟังเข้าใจอย่างชัดเจน การขับร้องเพลงประสานเสียงควรคำนึงจุดนี้เป็นหลัก ควรออกเสียงในทุก ๆ ประโยคของเนื้อเพลงให้ถูกต้องและชัดเจนที่สุด โดยใช้การปรับปรุงปากและหน้าตาของผู้ร้องให้ออกเสียงได้ดีขึ้น

3) การปรับวงประสานเสียงมีหลักการที่สำคัญมากที่สุด กล่าวคือ เสียงของวงที่ไปในทิศทางเดียวกัน ในส่วนเรื่องอื่น ๆ อาจขึ้นอยู่กับความชอบหรือรสนิยมของผู้เรียบเรียงและผู้ควบคุมวง

4) เรื่องคอร์ดในการเรียบเรียงเสียงประสานเป็นส่วนสำคัญก็จริง แต่ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุด ซึ่งสิ่งสำคัญที่สุดคือ คำร้อง ทำนอง และการสื่อสารทางอารมณ์ ผสมกับการที่จะเลือกใช้คอร์ดต่าง ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ที่สุด จึงจะสามารถทำให้การประสานเสียงสื่อความหมายได้ตรงตามที่ต้องการขององค์กรได้

5) การเรียบเรียงแนวประสานหรือ Harmony นั้น สามารถทำให้ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับบทเพลง และการเรียบเรียงให้ทำนองโดดเด่นมากยิ่งขึ้นได้ โดยเสียงประสานที่เกิดขึ้นจะไม่แสดงตัวของเสียงประสาน แต่เสียงประสานจะทำให้ทำนองหลักให้มีความเด่นชัดยิ่งขึ้นได้

อภิปรายผล

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี” ได้อาศัยองค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรมองค์กร ผสมผสานจนเกิดเป็นค่านิยมหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีในรูปแบบของตัวบทหรือคำร้อง และองค์ความรู้ด้านการประพันธ์ ผสมกับการเรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบวงขับร้องประสานเสียงสี่แนว ได้เป็นบทเพลงที่มีความยาวรวมทั้งเพลง 3.11 นาที ได้กำหนดแนวเสียง ได้แก่ แนวเสียง

การสร้างสรรค์บทเพลงขับขานประสานเสียง “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี”

โซปราโน (Soprano) เสียงสูงของผู้หญิง, แนวเสียงอัลโต (Alto) เสียงต่ำของผู้หญิง แนวเสียงเทเนอร์ (Tenor) เสียงสูงของผู้ชาย และแนวเสียงเบส (Bass) เสียงต่ำของผู้ชาย ซึ่งประกอบด้วย 3 ท่อนเพลง อ้างอิงจากสังคีตลักษณะในรูปแบบอิสระมาเป็นฐานคิด ประกอบด้วยท่อน ก (เป็นท่อนที่มีความยาวที่สุด) สามารถแยกท่อนย่อยได้ คือ ท่อนร้องหลัก - ท่อนประดับ - ท่อนนำ - ท่อนส่ง - ท่อนร้องหลัก (ซ้ำ) ท่อน ข เป็นท่อนส่งงาม - ซ้ำ ท่อนร้องหลักในรูปแบบการปรับเปลี่ยนท่วงทำนองเสียง และ ท่อน ค เป็นท่อนจบของบทเพลง

ในแง่ของการประพันธ์คำร้อง ได้ยึดจากเรื่องของค่านิยมหลักขององค์กรของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี คือ “สร้างปัญญา ศรีธาคความดี” โดยอาศัยการวางตัวบทในลักษณะกลอนในรูปแบบอิสระมาเป็นฐานคิดในการประพันธ์คำร้องของบทเพลง ซึ่งในบทเพลงนี้ได้เสนอด้วยกลุ่มโน้ตหลักที่เป็นเสียงแห่งตัวแทน (ภาคินี สุกุลสุรัตน์, 2560, น. 44) ของ “มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี” โดยผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น ได้แก่ (C - F - C - Bb - A - G - A - Bb - C - F - Bb - A - G) ซึ่งโน้ตดังกล่าวเกิดขึ้นจากฐานคิดจากบันไดเสียง F เมเจอร์ โดยลักษณะการพัฒนาแนวทำนองได้อาศัยหลักการซ้ำแบบปรับเปลี่ยนช่วงเสียง (Octave Displacement) ของตัวโน้ตบางตัวที่ส่งผลให้รูปเสียงให้ดูมีความน่าสนใจมากขึ้น และการซ้ำแบบย้ายตำแหน่งของจังหวะโน้ต (Rhythmic Displacement)

การกำหนดกรอบแนวคิดการสร้างสำเนียงในการขับร้องประสานเสียง ในแง่ของการแสดงอารมณ์ความรู้สึกในการขับร้อง ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้สึกที่มีพลังและมีชีวิตชีวา (con brio), ความรู้สึกที่มีความไพเราะอ่อนหวานและแผ่วเบา (dolce), ความรู้สึกที่มีพลัง (vigoroso) และอารมณ์ความรู้สึกของความยิ่งใหญ่ (grandioso) ผนวกกับการสร้างความเข้มเสียง ได้แก่ การเพิ่มความดังขึ้น (crescendo) การกำหนดความดัง - เบา การสร้างสำเนียง ด้วยการเชื่อมโยงเสียง การยืดเสียง การหน่วงจังหวะให้ค่อย ๆ ช้าลง

การกำหนดทางเดินคอร์ดที่ใช้ในการสร้างสรรค์บทเพลงนี้ ได้แก่ 1) I - V - iii - V - I - V7 - iii - ii - I - V - iii - IVmaj7 - I - V7 - I 2) IVm - iii - V7/ii - I - V7 - I 3) I - V7 - V7/vi - vi - I - IV - V7 - I - ii - iii - IV - ivdim - iii - V7/ii - ii - I/V - V7 - I 4) IV - iv - iii - V7/ii - ii - V7 - I - IV - iv - iii - V7/ii - ii - V7 - I 5) I - I/VII - IV/VI - I/V - IV - V7 - I - Isus4 - I - vi7 - V7/ii (on 7th) - ii - I/V - V7 - I - V7 (Key Ab) และ 6) I - bII - V7/IV - VIIdim7 - I - bII - bVI

การกำหนดแนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสานในท่อนนี้ ได้อาศัยลักษณะการวางแนวเสียงต่าง ๆ ให้ความกลมกลืนกัน (Consonant) รวมทั้งได้รับอิทธิพลมาจากการเรียบเรียงเสียงประสานในลีลา อันได้แก่ 1) Barbershop 2) The Hi-Lo's 3) Queen 4) Eric Whitacre และ 5) The Mills Brothers โดยนำมาเป็นฐานความคิดและประยุกต์ใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสานที่แนวผ่านรูปแบบวงขับร้องประสานเสียง

อย่างไรก็ดี งานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ชิ้นนี้ได้นำเสนอทั้งแนวทางด้านทฤษฎีดนตรีที่ใช้ในการประพันธ์และแนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสานที่แนวไว้ในงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ชิ้นนี้ อันปรากฏในลักษณะของคำร้อง แนวทำนองหลัก และการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงขับร้องประสานเสียง ได้แก่ แนวเสียงโซปราโน อัลโต เทเนอร์ และเบส ตลอดจนได้อาศัยความรู้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องมาประกอบไว้ในงานวิจัยชิ้นนี้อีกด้วย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งหมายถึงคุณค่าที่มีต่อผลงานให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านสุนทรียศาสตร์และสุนทรียภาพ รวมถึงคุณค่าเชิงวิชาการทางดนตรี

ข้อเสนอแนะ

- 1) การวิจัยเชิงสร้างสรรค์ชิ้นนี้สามารถนำไปต่อยอดทางความคิดให้เกิดเป็นผลงานชิ้นใหม่เชิงสร้างสรรค์บทเพลงในรูปแบบขับร้องประสานเสียงได้อย่างหลากหลาย
- 2) สามารถนำหลักการและแนวทางต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสร้างสรรค์ชิ้นนี้ไปพัฒนาและประยุกต์ใช้กับวงขับร้องประสานเสียงของผู้อ่าน ผู้ควบคุมวงขับร้องประสานเสียงหรือผู้ที่สนใจได้
- 3) หากผู้ที่สนใจต้องการโน้ตของบทเพลงนี้เป็นฉบับสมบูรณ์ (Full Score) สามารถแสดงเจตจำนงของท่านได้ที่อีเมล pun8000@gmail.com

รายการอ้างอิง

- ไชแสง สุขะวัฒน์. (2554). *สังคีตนิยม ว่าด้วย : ดนตรีตะวันตก* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คมธรรม ดำรงเจริญ. (2559). *ดนตรีตะวันตก ก่อน ค.ศ. 1600*. กรุงเทพฯ : คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาศินี สกลสุรรัตน์. (2560). *บทประพันธ์เพลงดุซงึนพนธ์ : จิตรกรรมเพลงภาพชีวิต ประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง*. (ปริญญาพนธ์ปริญญาดุซงึนบัณฑิต) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ
- วิบูลย์ ตระกูลอุ้น. (2559). *มิติแห่งอากาศธาตุ : บทประพันธ์เพลง 20 บท สำหรับเปียโน* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ : ธนาเพรส.
- อติภาพ ภัทรเดชไพศาล. (2556). *เสียงเพลง วัฒนธรรม อำนาจ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- Accent. (2017). Vocal Group History and Styles. Retrieved October 15, 2019, from <https://www.youtube.com/watch?v=FKDem6OW5wg&t=2s>
- Goldman, A. H. (2011). *Value*. In T. Gracyk, & A. Kania (Eds.), *The Routledge Companion to Philosophy and Music* (p. 159). Madison Ave, NY : Routledge.

บุคลากรกรม

บัญชา อาซากิจ (ผู้ให้สัมภาษณ์) ฉลองชัย ทศนโกวิท (ผู้สัมภาษณ์). ณ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2562.

วัฒนา รตนพรหม (ผู้ให้สัมภาษณ์) ฉลองชัย ทศนโกวิท (ผู้สัมภาษณ์). ณ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2562.

สมปราชญ์ วุฒิจันทร์ (ผู้ให้สัมภาษณ์) ฉลองชัย ทศนโกวิท (ผู้สัมภาษณ์). ณ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2562.

เสรี ดั่งคำจันทร์ (ผู้ให้สัมภาษณ์) ฉลองชัย ทศนโกวิท (ผู้สัมภาษณ์). ณ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2562.

Received: March 10, 2020

Revised: August 11, 2020

Accepted: August 11, 2020